Ч. 163 (11.416). Львів, середа 25. липня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·20 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Мирні пропозиції Келльоґа.

Львів, 24. липня 1928.

Цілий культурний світ слідкує тепер у великому напруженні за долею найновіших мирових пропозицій, сформулованих у проекті противоенного пакту американського державного секретаря Келльоґа. Як відомо вже з телеграфічних вісток, до пропонованого у найновішій редакції пакту, нотифікованого державам ще 23. травня 1928 р. зголосили свій акцес Англія, Франція, Японія, Німеччина, Польща, Чехословаччина й англійські домінії, разом 15 держав. Дня 28. серпня має відбутися в Парижі святочне підписання цього пакту. Ще два тижні передтим приїде до Европи Келльоґ, щоби підготовити остаточно ґрунт до самого святочного акту. Отже противоенний пакт Келльоґа недалекий реалізації. Таким чином те, над чим так довго ломила собі голову спеціяльна комісія (яка займалась і справою роззброєння) при Лізі Націй малоб скоро здійснитися поза Лігою і без її ініціятиви? І невже цей пакт дійсно принесе вічний мир? Невже у будуччині виключені війни? Заки дамо відповідь на ці питання мусимо коротенько бодай пригадати цікаву, хоч невеличку, історію противоенних пропозицій Келльоґа.

Як дійшло до тих пропозицій? Дуже просто! В 1928 р. кінчився французько-американський (Зед. Держав. Півн. Америки) арбітражовий пакт. В 1927 р. почалися між обома державами переговори над його продовженням. І тоді французький міністр закордонних справ Бріян запропонував Келльоґові в червні (1927), заключення між Францією і Зедин. Державами двостороннього пакту вічної приязни, пакту, що осуджував би і виключав би між обома контрагентами у будуччині війну як засіб полагоджування всяких спірних справ. Вже 28. грудня 1927 р. Келльоґ питає Бріяна окремою нотою, чи не можнаб запропонованого пакту поширити й на інші держави. Бріян настоює у ноті з 5. січня 1928 р. на двосторонному французько-американському пакті, не маючи нічо проти того, щоби по його підписанні та по осудженні зачіпної війни приступили до нього й інші держави. Келльоґ відповідає на це в ноті з 11. січня ц. р., що краще є підписати пакт богатосторонний, як двосторонний, бо тоді лекше буде дійти до порозуміння з іншими державами, щодо спільної формули, при чім слід, на думку Келльоґа, осудити в пакті всяку війну, а не тільки зачіпну. У черговій відповіди Бріяна з 21. січня 1928 р. видно вже докладно, що Франція не дуже бажає поширювання такого противоенного пакту на інші держави з уваги на відмінні політичні відносини в Европі, з уваги на пакт Ліґи Націй, з уваги на постанову Ліґи Націй з 24. вересня 1927 р. (резолюція, що осуджує зачіпну війну та зобовязує членів Ліґи до полагоджування всяких спорів мирними засобами, не нарушуючи нічим тієї постанови з пакту Ліґи, що передбачує збройні санкції супроти нападаючого) і накінець з уваги на льокарненські зобовязання. Але при кінці ноти говориться, що Франція готова переговорювати далі на тему такого противоенного трактату, який можнаб погодити з істнуючими вже міжнародніми зобовязаннями і трактатами.

У своїй відповіди з 27. лютого 1928 р. Келльоґ пропонує, щоби Франція згодилася на спільну зі Зединеними Державами пропозицію противоенного пакту для таких держав: Англія, Німеччина, Італія і Японія. На те відповіла Франція 31. березня 1928, що на таке поставлення справи не годиться, формулує своє становище до цієї справи докладніше і зазначує, що Зединені Держави можуть продовжувати таку акцію, виключно на власний рахунок і відповідальність.

Наслідком такого становища уряд Зединених Держав Півн. Америки звернувся у власному імени до Англії, Німеччини, Італії, Японії та Франції з пропозицією противоенного пакту, що складався крім вступу з двох точок, а саме:

1) Високі договорюючіся сторони заявляють урочисто в імени своїх народів, що осуджують війну при полагоджуванні міжнародніх спорів і резигнують з неї як із засобу державної політики у взаєминах між собою.

2) Високі договорюючіся сторони визнають, що полагоджування і звірішування міжнародніх спорів чи конфліктів, які можуть між ними повстати, без огляду на їх природу та походження — не може бути полагоджуване інакше як тільки при допомозі мирових засобів.

Справа тих предложень ще надто свіжа, щоби пригадувати цей відгомін, який вони спричинили у названих держав. Передовсім поставила до них застереження Франція, що вислала до тих-же держав свої пропозиції. Це сталося 21. квітня ц. р. Всі контрагенти погодилися з такими застереженнями Франції: будучий пакт, що має поставити війну поза право, не виключає оборонної війни; всі погодилися з тим, що відносно такої держави, яка, підписавши пакт, потім його нарушить, — усі підписавші контрагенти будуть звільнені від усяких зобовязань, виплиaваючих з пакту і накінець усі погодились з тим, що будучий пакт не може нічим нарушити постанов статуту Ліґи Націй і льокарненських трактатів.

Зединені Держави Північної Америки, точніше їх державний секретар Келльоґ приняв ці французькі застереження до відома і дав їм вислів у новій редакції проекту з дня 23. травня ц. р., до якого, як сказано, приступило уже 15 держав, бо останній проект нотифікувала Америка усім учасникам Льокарна й англійським домініям, а найновіші вістки кажуть, що Келльоґ хоче притягнути до пакту і СРСР. Новий проект має дві наведені точки у незміненому виді. За те у вступі є додаток про те, що якщо яканебудь із держав, підписавших пакт, буде послугуватись війною в необоронних цілях, то вона тим самим тратить всі користи і права, що випливають із пакту. Крім того до проекту пакту долучена пояснююча нота Келльоґа, в якій підкреслено, що самооборона кожної держави перед нападаючим є природним і самозрозумілим правом кожної держави. Ось так виглядає цей пакт проти війни разом з його історією.

Надіятись, що він зробить кінець війнам, можуть тільки наївні. Перш за все він не обіймає всіх держав, а тільки деякі і тим самим війни з міжнародньої політики як засобу полагоджування спорів не усуває. Поза ним стоїть така величина як СРСР. Далі він нібито стоїть на сторожі вічного мира при збереженні усіх теперішніх трактатів, але їх зберегти не то на віки, але й на якийсь поважніший період в історії неможливо. Ніже словом не згадується у трактаті про обмежування зброєнь. А це значить, що зброєння підуть далі незвичайно інтензивно саме з уваги на тих, що можуть бути нападаючими. А таких є дуже багато, більше як тих, що готові підписати пакт.

Вдоволені з того пакту всі, що хитромудро і дуже малим коштом стали „впливовими великодержавами“, тобто в істнуванні яких заінтересована Франція, а які гноблять підбиті народи.

Та є ще одна обставина, яка вказує на те, що цей пакт навіть по його підписанні та ратифікації довго не втримається, а саме: серед европейських громадянств наростає сильна і до того здорова течія, яка вимагає ревізії всіх обовязуючих трактатів у напрямі справедливого і безоглядного проведення в життя принципу про самоозначення народів, передовсім тих, що опинилися тепер під ярмом деяких надмірно і штучно в їх державних границях роздутих „потуг“ на глиняних ногах (французькі соціялісти, анґлійські ліберали і т. п.). Ця течія з дня на день росте, вона напевно побідить, та подиктує тоді нові принципи вічного мира всім. Не причиниться, очевидно, до життєздатности нового пакту (Келльоґа) і всі підярємні народи. Отже вік „вічного“ противоенного пакту, як бачимо, буде недовгий.

Про двох лицарів.

Одного під забралом, другого так.

(Відповідь акад. Єфремова акад. Студинському і Лівобічному.)

Ти, брате любиш Русь,
Я-ж не люблю, сардака!
Ти, брате, патріот,
А я собі собака.

Ів. Франко.

Прочитав я в „Ділі“ спільні, під одним дахом (заголовком) і одним стилем писані, статті пана Кирила О. Студинського та пана Лівобічного, якими вони ущасливили Українську Академію Наук*) — з опізненням.

Прочитавши — вагався, чи підіймати їхню лицарську рукавичку: від неї тхне, від неї дуже тхне, хоча й казали колись розумні люди, що „пекунія нон олет“. Нарешті зважився: якусь годину можна вже перетерпіти, заткнувши щільно носа в додаток...

Отже — затикаю носа...

Обидва лицарі говорять власне одно — проф. Студинський без забрала обережненько, проф. (треба думати) Лівобічний зпід забрала — розперезавшись. Власне за-ради останнього, так я думаю, й заличкував своє обличчя цей одважний лицар. Поперек для людини не характерний, а обличчя — цеж дзеркало душі. Звичайно, не гаразд, що лицар, з ефектом кажучи: „правді треба глянути в очі“ — сам свої ховає й стає перед нами взагалі без обличчя, без дзеркала своєї душі, — дарма: вона віддзеркалюється навіть крізь спущене забрало: „видом малая и не безсмертная“, мовляв російський сатирик.

Обидва лицарі — і під забралом, і так — пишуть, „спираючись головно на урядових даних (а звідки вони їх знають?! — С. Є.) або опублікованих у пресі поміченнях“. Се добре, се навіть дуже добре. На жаль, не можу піти їхнім слідом: помічень у пресі про Академію взагалі не було ніяких, до урядових даних доступу не маю, а документи... вони мають нехорошу звичку фатально спізнюватись і появляться в „Українській Старовині“ або „Нашому Минулому“ років хіба за тридцять, коли й кісточки наші з вами, о благородні лицарі, давно в землі зотліють. Отже писатиму, не вдягаючись в убрання офіціозної ймовірности, а на підставі просто того, що бачили очі мої, яких я не ховаю перед благородним лицарем під спущеним забралом і перед його достойним колеґою й „альтер еґо“ без забрала.

Скажу одразу і щиро: багато чого я од них навчився, — я, що з 1922 р. близьку брав участь у справах Академії і, виходить, не знав того, що там робиться і робитись повинно. Я здивований, але за науку я вдячний, без міри вдячний обом лицарям — і під забралом і без його.

Навчився я насамперед історії. Досі я думав, що більш-менш нормальний хід життя в Академії починається з того часу, як вона перейшла на певний і твердий, хоч як до потреб і невеличкий, бюджет, — так десь з року 1925. Професор без забрала повчає, що в Академії „творча широка праця починається щой-но (!) з р. 1921, коли гетьманський (!)*) статут уневажнено, а надано їй новий“. Звичайно, співробітники Академії, що память 1921, і 1922, і 1923 роки, знизнуть плечима й скажуть: „вашими-б, пане професоре, устами та мед пить“, але — хай іде. Цікаве тут інше. Виходилоб — чудовий маємо статут, бо спричинивсяж він до „творчої широкої праці“, та невдячний автор і з його невдоволений: він чекає ще новішого й сподівається, що останній „буде кращий і більше згідний з достоїнством Всеукраїнської Академії Наук“... Чорна невдячність! Її затушкувати не може навіть дотепний екскурс професора під забралом, що картає президію за негосподарність під ті роки, коли не було на чому господарювати: „бракувало нераз (!) грошей на наукові видання, але коштом Академії (?!) вийшли екзотичні поезії Кримського „Пальмове гілля“ (1923 р.).

---

*) Див. „За Українську Академію Наук“. — „Діло“, чч. 108, 109, 110 і 111.

*) До речі про „гетьманський“ статут, що так очі коле [illegible] „Руслана“, [illegible] [illegible] — С. Є.

„Хафиз та його пісні" (1924 р.) або переклад з російської мови „Історія Туреччини" (1924 р.)", — картає та ще й дивується: „кому цей переклад був потрібний?"... На здивування не маю що казати, на картання-ж відповідь коротка: не „бракувало не-раз", а просто нічогісенько не було. До 1926 року Академія взагалі ніяких коштів на видавництво не одержувала і коли під ті роки що й виходило, то виключно завдяки енергії та заходами отого самого злочинного Кримського, а часто його й коштом (як і згадані з докором видання, на які Академія й шага не витратила).

Досить історії, — підемо вчитись статистики. Досі я думав, що на життя і роботу Академії впливає її наявний актив: присутні в Київі академики (усіх 26) та наукові співробітники (біля 130, з нештатними далеко більше). Проф. без забрала про останніх забув зовсім, зате з академиків настягав усі мертві (буквально!) і відсутні душі і нарахував аж 84, а проф. під забралом раз притакує на 84, раз подає цифру 60. На віщо це потрібно? А на те, щоби показати, що Українська Академія Наук — не українська. Бож коли в ній „засідають": Перетц („говорить українською мовою"), Безескул, Ольденбург, Шміт, француз Мейе і чех Полівка і т. ін. і т. ін. — то якаж це, на милость, українська Академія? Допомогти цьому враженню мають ще ті спритні маніпуляції, які пророблюють наші лицарі з прізвищами академиків, зачисляючи, кого самі схочуть, то до „росіян", то до „малоросів", то навіть до „німців". Статистика річ хороша, але тільки тоді хороша, коли з нею не трапляється того, що називають — „аж пальці знать". Річ у тім, що окрім академика Перетца, який до тогож „говорить українською мовою", та ще один час акад. Шміта, ніхто з вичислених тут і не вичислених академиків в Академії не засідав, не засідає і мабуть не засідатиме. Це просто почесні обрання чи то наслідком якої урочистої оказії, чи для наукового звязку, а не на реальну роботу. І взагалі треба сказати, що національної боротьби ніколи не було в Академії: тут робили національну роботу, а не говорили чи то змагались за неї. І не вважаючи на підозрілу статистику благородних лицарів, все-ж наша Академія — українська була, є українська і такою буде, аж поки переважна більшість її активу — академиків укупі з співробітниками — буде українська.

Досить і статистики, бо навчивсь я ще й хороших обичаїв, спізнав — хоч, на жаль, і пізно, — свої права і обовязки як члена президії. Щодо прав, то досі я в простоті своїй міркував, що кожен з членів президії у виборі академиків має стільки-ж сили, як і всякий інший, поза президією, академик — і голос; так я думав і тим одним голосом легковажно користувався. Виходить, що я помилявся, і благородні лицарі мене навчили, що я себе кривдив. Як виявляється тепер, президія („президійний тріюмвірат", як не без претенсії на ущіпливість титулує лицар під забралом) вибирала самих за себе російських учених, бо їй „залежало на тім, щоби мати з боку російських (чому ж тільки російських? — С. Є.) академиків як найдальше ядучу підтримку", і одкидала злочинно „поважних учених-українців, яким не поталанило подобатися бувшому президійному тріюмвіратові". Це дійсно булоб злочинство, як би в цьому була насамперед хоч тінь якоїсь правди... А то-ж — яким чудом це робилося, коли президія мала всього 3 голоси на 20—26 у Спільному Зібранні, а з Відділів на III-му наприклад і жадного не мала — це секрет наших лицарів, і я дуже жалую, що вони так і не виявили способу, яким би я з двома товаришами міг цілу Академію переголосувати. Щодо обовязків, то тут справа ясніша. Я думав, що, як член президії, маю однаково ставитись до всіх товаришів і дбати про те, щоби була їм змога працювати в Академії. Виходить, що й тут я робив злочинство, коли дбав — на жаль, безрезультатно — про хемічну лабораторію для акад. Шапошникова і не дбав про приватне помешкання для „Катрі Михайловни", коли не пробував ламати обовязкові у нас кватирні закони й не шукав помешкання для любих нашим лицарям осіб... Каюсь — винен; але думаю, що всі президії усіх на світі академій винні так само. Бо на те, що президії накидають наші лицарі, є комісіонери, є контори, бюра, нарешті установи для розподілу житлових помешкань і академіям втручатися в те нічого.

І ще багато чого я навчився з бойових статтів „За Українську Академію Наук", але досить, не буду на тому спинятись. Скажу коротко: нема тієї вуличної плітки, якої не підібрав би з бруку й не придав до своєї ясної зброї лицар під забралом; нема того пункту, на якомуб не притакнув йому — обережніше, бо „с лицом открытым и прямым", — лицар без забрала. Нема такої дрібниці з нашого минулого, якої не виловилиб вони, на свій штиб не препарували й не подали публіці, яка по самій суті зачепленої справи в них орієнтуватися не може. І все це тоном навдивовижу злістно-обмовним, без краю роздратованим і особистим. Йому, бачте, таємничому отому Лівобічному, аж „рука дрожить і серце тривожно беться"... Можна повірити, бачучи, скільки зусилля витратив чоловік, щоб дивитись правді в вічі, сховавши свої очі під спущеним забралом!

Можна повірити... А тому кривду зробила нашим лицарям редакція „Діла", вмістивши слова застереження й сумніву до першої-ж статті: „Все це справи загадочні і дуже незрозумілі". Навпаки, все ясне, все зрозуміле в цій, що взагалі не викликає сумнівів, історії: гострі шильця зрадливо стирчать із кожного куточка того укладистого міха, що зветься „За Українську Академію Наук". Ясно, що плітки, обмови, нісенітниці, вигадані й перекручені дрібниці не в те місце попадають, куди націлені. Ясно, що інший ґрунт оте роблене обурення під собою має, ніж хочуть нас запевнити благородні лицарі, яким аж „рука дрожить" од неукритої злости. Ясно нарешті — і це, може, найгірше, що є поганого в оцій взагалі не з найкращих історій — не доросли ми до Академії, коли *такé так і таким тоном можем про* неї говорити. Не доросли навіть до того, щоби до великої справи не плутати дрібнісіньких рахуночків, та які тільки злятна буває душа „видом малая и не безсмертная" і здіймаємо патріотичний галас там, де слід булоб заховати хоч дрібку національного і просто людського достоїнства..

А в тім ясно й те, чого той галас вартий. Персоніфікована Україна устами свого найкращого сина давно вже на це пророчисто відповіла:

Що підняли на тебе галас:
„Не любить Руси він ні раз" —
Наплюй! Я, сину краще знаю
Всю ту патріотичну зграю
Й ціну її любовних фраз.

14. VII. 1928. Київ.

Сергій Єфремов

Наглий суд у Львові.

6 обвинувачених перед судом.

Понеділкову розправу виповнили внесення оборонців, які ставили їх чергою одне по другім. Усі ті внесення **трибунал відкинув.**

Після того **замкнено доказове поступовання і прокуратор** виголосив свою промову.

В год. 2-ій начав свою промову перший з оборонців д-р **Старосольський,** що виголосив високоінтересну з юридичного боку промову. Серед загального перемучення перервав обор. д-р Стар. свою промову в год. 8.45 і докінчить її завтра. Після нього промовлятимуть інші оборонці. Розправа скінчиться правдоподібно в середу.

Нижче подаємо докладне звідомлення з недільної розправи.

НЕДІЛЬНА РОЗПРАВА.

Недільна розправа зачалася з одногодинним опізненням, бо аж в год. 10.30. Публики менше, як в попередніх днях, в лавах часописних справоздавців представники всієї львівської преси.

Розправа зачалася з того, що протоколянт відчитав поліційне донесення в цій справі. Не одно з того, що подає поліція в своїм донесенні, опрокинене вже дотеперішнім ходом розправи.

Внесення оборони.

Іменем оборони забрав слово д-р Старосольський. Оборонець просить трибунал сконстатувати, що виданий на основі 44 статті конституції розпорядок президента Р. П. з 18. грудня 1927, яким продовжено доразове поступовання з 3 днів до 8 днів, не предложений досі соймові і не був оголошений у „Деннику Держ. Законів", а тому він не обовязує. На доказ того, що того розпорядку не предложено соймові, обор. просить покликати як свідків: марш. сойму Ігн. Дашинського і віцемарш. сойму д-ра Вол. Загайкевича. Тому, що нині вже 4-ий день розправи, обор. д-р Стар. просить трибунал признати себе некомпетентним і переказати справу звичайному поступованню.

Прок. **Сивуляк** спротивився тому внесенню оборони, бо, мовляв, усі розпорядки президента обовязують. Це загально відоме.

Рекліна д-ра Старосольського.

Забрав знову слово обор. д-р **Старосольський** і зазначив, що те, що писалося про це в пресі, не може ніякого правника обовязувати. Доки през. розпорядок не був оголошений у „Д. Д. З." („Дзєннік устав"), доти він не може обовязувати нікого. Це оборонець каже з глибини свого юридичного й горожанського переконання — в обороні не тільки підсудних, але й цілого правопорядку, в обороні святого принципу правовости взагалі.

Довга нарада трибуналу.

Трибунал радив у цій справі дуже довго і вкінці рішив не узглядити внеску оборони, мотивуючи це тим, що през. розп. є так довго важний, як довго не оголошено в „Дз. У.", що такий розп. не обовязує. Зрештою є ще през. розп. з 23. грудня 1927, який постановляє, що розпорядки, видані президентом на основі ст. 44 конституції, тратять свою обовязуючу силу тоді, коли в „Дз. У." оголошено заяву президента міністрів, що дотичний розпорядок не був зголошений в соймі.

Забрав знову слово д-р **Старосольський** і заявив, що право, щоб бути жерелом права, мусить бути само правом. Цей розпорядок (з 23. грудня 1927) сам мусів би бути предложений соймові, а це не мало місця. Він мусів би бути теж оголошений у „Дз. У." І з тих власне причин розп. з 23. грудня 1927 не може обовязувати.

Трибунал пішов знову на нараду, а вернувши, обстає при своїм попереднім рішенні, мотивуючи його подібно, як і попередне.

Після того відчитано зізнання кількох осіб, м. ін. Романа Качмарського й Олени Красвської.

Внесення д-ра Стронціцького.

З черги забрав слово обор. д-р **Стронціцький**: Оборона твердить, що прокуратура довідалася про напад ще того самого дня, себто 3. ц. м., тому прокуратура виступила за пізно з внеском на доразовий суд. Цей суд зібрався теж за пізно. В цій справі оборона покликує свідків: прок. Маліну, Свободу, Сивуляка і Н. Н. дижурного з прокуратури по 5 год. попол. в дні 3. ц. м., а також ком. Мітлєнера, Новодворського, Парилєвича і Конарського, на доказ, що вони повідомили прокуратуру про напад на почту ще того самого вечера. Обор. д-р Стронціцький мотивує це внесення тим, що в часі, коли мав місце атентат на кур. Собінського, прокуратура була повідомлена про це негайно, безпосередньо після атентату. Не могло бути інакше і в цім випадку тимбільше, що прокуратура має все в першій мірі вплив на хід походжень. Оборонець просить трибунал признати себе некомпетентним розбирати дальше цю справу.

Прокуратор спротивився тому внесенню, мотивуючи це тим, що він перебрав урядування в прокуратурі 3. ц. м. і довідався про напад аж 4. ц. м. В дні 3. ц. м. по год. 5. попол. не було ніякого дижурного в прокуратурі. Питати в цій справі прок. Маліну й ін. безцільно.

Трибунал по нараді відкинув внесення обор. д-ра Стронціцького, стануючи на становищі, що прокуратура довідалася про напад 4. ц. м. (на основі письма самого прок. Сивуляка). Отже суд за думку трибуналу зібрався вчас.

З черги приступлено до читання дальших актів. М. ін. відчитано рапорт почтового уряду. Потім переглянено всі папери, записки і причандали, знайдені при ревізії в обвинувачених, між ін. також їх револьвери, шапки, палиці, блюзки, фотографічний апарат і ін.

На тому закінчено недільну розправу.

ПОНЕДІЛКОВА РОЗПРАВА.

Внесення д-ра Ганкевича.

Понеділкова розправа війшла до 1. год. на внесення оборони. Перший забрав слово обор. д-р **Ганкевич,** що поставив внесення, аби шляхом переслухання замешкалого в Берліні полк. Евгена Коновальця, називаного у всіх поліц. ревеляціях головою УВО, ствердити понад усякий сумнів, що обвинувачені ділали на приказ УВО як її члени.

Дальше д-р Ганкевич просив допустити доказ зі свідка суд. рушникаря Н. Сарторі на обставину, що всі найдені в обвинувачених револьвери є тої самої марки „Ортгіс", що й у інших процесах УВО і що тих револьверів не можна легальним шляхом ніде добути.

З черги просив покликати як свідків ком. Мітленера, Парилевича, Конарського, Гаєра (ком. VI. комісаріяту), ком. Новодворського і Гіриняка (поліц. агента) на доповнення одної великої люки. А саме ми знаємо досі тільки те, що було по нападі від 1. год. вночі до нині, а що було до 1 год. вночі, в дні 3. ц. м., того ми не знаємо. Оборона твердить, що до 1. год. вночі ведено слідство в напрямі бандитського нападу, але вже від 1. год. ведено його виключно під політичним кутом.

Дальше обор. д-р Ганк. просив зареквірувати всі акти дотично всіх арештованих у цій справі, аби виявилося, що всі ті люди, яких тягано в цій справі на поліцію — а було їх дуже багато! — заангажовані так чи інакше в політ. русі. В цій справі не зачіплено ні одного бандита!

Як оборонець обв. Мироша просив д-р Ганк. допустити доказ зі свідка д-ра Нементовського (сл. судді), тюремного лікаря, а також Войцеховського і Зверкевича на доказ, що обв. Мирош дійсно говорив правду про побиття на поліції. Суд. лікар ствердить понад усякий сумнів, що Мирош був побитий. А тоді річчю п. прокуратора є зробити своє, аби нарешті побої на поліції устали й у нас.

При кінці обор. д-р Ганк. застерігся, що не ставить ніякого демонстраційного внеску, а сповняє тільки свій важкий обовязок.

Врешті просив іще звернутися до поліції по ті окуляри в чорній оправі, яких ми тут учора не бачили. З розправи виходить ясно, що на почті було двох людей в окулярах, а не тільки Мирош, і це треба тут ствердити. Опісля просив відчитати інструкцію УВО і брошуру „Мовчаливість", знайдені в обвинувачених, а також допустити переслухання свідків: дир. Коренця Дениса, проф. Березовського Амврозія і проф. Барана, всіх з Торговельної Школи, на доказ, що обв. Мирош був усе пильним, чесним, характерним та прикладним і обовязковим учеником.

Внесення д-ра Ів. Волошина.

З черги забрав слово обор. обв. Скіцького д-р Волошин і поставив внесення на переслухання свідків: 1) Івана Скіцького і Юлії Скіцької, родичів обвинуваченого, враз із допущенням доказу з сорочки обвинуваченого на обставину, що обв. Скіцький був в дні нападу зібраний у сокільській сорочці з червоним обрамуванням

що він в тій самій сорочці пішов спати і в ній його арештовано; 2) св. Романа Меца, помічника шоферського, на обставину, що той св. бачив обв. Скіцького, як він всідав 3. н. м. до авта Штокала при вул. Фредра і був убраний у ту саму сорочку; 3) переслухати ще раз ком. Смольніцького і двох дальших функціонарів, яких подасть ком. Смольніцький, на обставину, що вони зараз вночі арештувавши Скіцького, одноголосно закричали: „О, маємо того в тій самій сорочці!" Дальше: 4) св. Івана і Юлії Скіцької та ком. Мітленера і тих двох функціонарів на обставину, що при арештуванні Скіцького в хаті всі вони з великою ревністю шукали за ясним убранням і гумовим плащем, в якому по зізнанням св. Тустановської був убраний той, що грозив їй револьвером; 5) переслухати св. шофера Романа Шиманського й обв. Штокала та перевести льокальну візію на обставину, що Штокало тому не бачив при кінці обв. Скіцького, бо сам лежав на авті, обернений в одну сторону, а Скіцький проходжувався по другій стороні вулиці. 6) св. Івана і Юлії Скіцьких на обставину, що їх дім не був під оглядом політичним індеферентним. Його самого зльокавтовано без ніякої причини з зал. служби і він терпів з родиною голод і нужду. В такій атмосфері виростав обв. Скіцький і це вплинуло на його вступлення до УВО; 7) св. матері Скіцького на обставину, що вона вже по ревізії найшла в пивниці дві брошури п. з. „Гази Бойове". Це теж доказ, що обв. Скіцький був членом УВО; 8) св. обв. Плахтини на доказ, що Скіцький кольпортував брошуру „Мовчаливість" і передав її між ін. також Плахтині; 9) св. Зенона Мороза, Теодора Федорчака і Ярослава Панкевича на факт, що обв. Скіцький кольпортував протидержавні брошури, м. ін. також „Сурму"; 10) св. Івана і Юлії Скіцьких на обставину, що обв. Скіцький був дуже доброю дитиною, добре вчився, не курив і не пив; 11) св. Мих. Олексина, в якого обв. Скіцький був на практиці 4 роки і мав бути вже 8. липня н. р. визволений, на доказ що він заховувався все примірно — на повне вдоволення шефа.

Внесення д-ра Прислопського.

Тому, що прок. станув на становищі, що обвинувачені, а зокрема клієнт обор. д-ра Прислопського, Евген Качмарський, ділали не з наказу УВО, обор. д-р Присл. просив допустити такі докази: 1) зареквірувати всі політ. акти, які відносяться до родини Качмарських, з яких покажеться, що ціла родина Качмарських була політично заангажована, що перед усіми політичними процесами переводжено в неї ревізії й арештування; 2) щодо самого обв. Качмарського відчитати всі акти на обставину, що він був арештований у звязку з убивством кур. Собінського, потім Гуца і вкінці після нападу на дир. Собата; 3) переслухати свідків: Анну, Марію і Володимира Качмарських на обставину, що обв. Качмарський як гімн. ученик був членом таємного гімн. гуртка „Пласт" (не мішати з легальним т-вом „Пласт"); 4) тих самих свідків і св. Івана Олексина на обставину, що обв. Качмарський був активним членом Сокола III.; 5) св. ком. Мітленера на обставину, що той гурток „Пласт", якого членом був обв. Качмарський, мав протидержавні цілі; 6) св. Осипа й Анну Качмарських на обставину, що обвинувачений був порядним і солідним хлопцем, а перестав ходити до школи тільки тому, бо не мав з-чого заплатити шкільної такси.

При кінці оборонець застерігається тим, що його внесення цілком не демонстративні, а виключно річеві, поставлені з метою вияснення справи.

Внесення д-ра Стронціцького.

Обор. д-р Стронціцький просив покликати свідків: 1) Єжего Тишковського і Матека Тишковського (поляків) на доказ, що обв. Плахтина ані не пив, ані не курив, а у вільних хвилях читав виключно книжки політичного змісту; 2) Мих. Олексина, в якого обв. Плахтина був занятий як електромонтер, на доказ, що обв. Плахтина заховувався зразково; 3) Євгена Ковалика і Миколу Мочурака, бувш. помічників у М. Олексина, на доказ, що обв. Плахтина вів з ними все політ. дискусії й уходив між ними за знавця політичних справ; 4) Івана Чмиру і Юрія Головатого на доказ, що підс. Плахтина кольпортував нелегальну літературу, а передовсім „Сурму" і все говорив тільки про політичні справи.

Внесення д-ра Глушкевича.

Обор. Штокала д-р Глушкевич просив покликати як свідка: 1) Івана Штокала, батька обв., на доказ, що він був присутній при замовленні авта обв. Ординцем, який в його присутности зложив 1 дол. і вписався в служб. книжку. Св. потвердить теж, що обв. Штокало був пильним, працьовитим і солідним робітником та добрим сином; 2) двох свідків: шоферів (перших-ліпших, яких вибір полишає прокураторові), або отсих: Генрика Брікнера і Яна Мазура, на доказ, що „їзда на роботу" означає в шоф. діялекті їзду з жінками в цілях забави.

Внесення д-ра Старосольського.

Обор. д-р Старосольський поставив внесення переслухати свідків: 1) Н. Маліновського, урядовця фірми „Кунард Лайн" і Войцеха Маліновського, сойм. посла, на обставину, що ППС, ведучи колись аналогічну акцію, уважали, що напади на держ. будинки є обняті завданнями бойової акції; 2) зареквірувати акти справи Барановських, (Люпула і тов.) для ствердження двох обставин: що вже тоді брав участь у нападі шлюсар Дубаєвич, що покінчив тільки чотири кляси народньої школи. З того вийде що не тільки інтелігенти можуть бути членами УВО. Крім того був там ще Антін Медвідь, теж не-інтелігент. З тих актів вийде також, що напад на почту перед кількома роками нічим істотним не ріжнився від теперішнього; 3) св. Володимира Дзіся з процесу 17., який на днях має вийти на волю й Осипа Дерлиці з того самого процесу, на обставину, що обв. Ординець був і є членом УВО; 4) св. Теодора Любовицького, абс. гімн., Теодора Ординця, брата обв., Н. Мельника, при 19 п. п. піхоти на Цитаделі, п-ні Евгенії Харкевич у Львові, Теодора Мироша у Львові, Гриця Кальбу в Збаражчині, Юрка Онишкевича в Угнові, Григорія Підгородецького в Рудниках — на обставину, що обв. Ординець кольпортував між ними „Сурму" і намовляв їх вступити до УВО. Деякі з тих свідків ствердять те саме про обв. Мироша; 5) св. Єжего Тишковського і Матека Тишковського на обставину, що в обв. Ординця була вже раз ревізія, що він був дуже солідним і пильним хлопцем, не курив і не пив і не ходив ніколи по кінах. Особливо солідно і просто зразково вів він себе від часу смерти його батька в зал. катастрофі.

Спротив прокуратора.

Прокуратор спротивився всім тим внесенням, подаючи коротке умотивування. Але не мав би нічого проти того, якби з актів Барановського і тов. стверджено, що учасники того нападу засуджені саме за грабунок.

Репліка оборонців.

Забрав ще раз слово д-р Ганкевич і зазначив, що між обороною і трибуналом є досі фатальне непорозуміння. Ми ні разу не домагалися увільнення обвинувачених. Тут справа тільки в розумінню правної кваліфікації нападу. Ми не думаємо екскульпувати тих 6 хлопців. Ми тільки хочемо, щоб вони всі відповідали за § 58, як за подібні вчинки відповідали в тій галі всі обвинувачені за подібні злочини. Щодо револьверів, то зазначую ще раз, що їх не можна було добути легальним шляхом. Обставина, що такі самі револьвери має поліція, говорить саме за нашим внесенням. Свідки з поліції найкраще ствердять, як вони прийшли в їх посідання. Зокрема важні для нас свідки на обставину побиття обв. Мироша. Нам залежить на тому, щоби вже раз покінчити з т[illegible] роду методами поліційного слідства.

Д-р Прислопський зазначує для уникнення непорозуміння, що той гурток „Пласт", до якого належав обв. Качмарський, не мав нічого спільного з легально істнуючим товариством: Пласт. Це був спеціяльний нелегальний гурток, заложений саме обвинуваченим Качмарським.

Д-р Волошин: Прок. спротивився відчитанню брошури „Гази Боєві", не подаючи мотивів. Обор. просить приняти всі його внесення.

Д-р Стронціцький просить приняти всі внесення дотично його клієнта Плахтини, якому ніхто зі свідків нічого не закидує, а [illegible] обтяжила виключно поліція.

В тому місці заряджено павзу.

Відкинення всіх внесків.

По павзі прок. заявив, що віднісся до поліції, звідки дістав реляцію, що окулярів Мироша підчас слідства не знайдено, тому годі їх предложити.

Трибунал відкинув усі внесення оборони, не подаючи ніяких мотивів такого свого рішення.

Штокало — Скіцький.

На запит д-ра Волошина зазначує обв. Штокало, що він сидів в авті, обернений лицем до вул. Льва Сапіги. Скіцький ходив весь час по другім боці тротуару і доходив тільки до авта. Штокало не бачив його, хіба тільки тоді, як він зближався до авта і казав пустити мотор в рух.

На цьому доказове поступовання замкнено.

Промова прокуратора.

Обвинуватую всіх підсудних за злочин грабунку з § 190, 192, 194 к. з. Нім вкажу на грабункову істоту нападу на почту, представлю оперше вину поодиноких обвинувачених. Перші чотири: Ординець, Мирош, Качмарський і Плахтина признавалися до безпосередн. участи, пятий, Скіцький, тільки до посередньої участи, останній, Штокало, заявив, що про напад нічого не знав. Моїм завданням доказати, що й ці два обвинувачені були безпосередніми учасниками нападу. Щодо Скіцького, то на його участь у нападі з револьвером в руці вказали понад усякий сумнів свідки-урядниці Тустановська і Добростанська. Щодо Штокала, то він мешкав разом зі Скіцьким і Ординцем в однім домі. Він вже на 3 тижні перед нападом їздив з Ординцем і іншими на вул. Снядецьких, щоби пізнати терен. Дивно також виглядає, що Ординець вписав до службової книжки Штокала фальшиве імя замовляючого, що Штокало мусів бачити. Не видержує критики також оборона Штокала, що він нібито думав що їде на забаву з дівчатами. Проти нього говорить і та обставина, що він після приходу Скіцького поїхав без питання просто на Кляйнівську вул., а потім на вул. Снядецьких і що він тримав мотор у поготові. Обставина, що Штокало дістав за їзду одного доляра, нічого не говорить, бо годі приняти, що він приймав участь у грабунковім нападі на почту з ідейних мотивів і не думав при тому про гроші. А обставина, що він бачив підсудних утікаючих з револьверами і чув крики публики, а все таки з ними втікав, говорить протетсто про те, що він був у все втаємничений, а тому мусить відповідати разом з ними за злочин грабунку.

Зрозуміла річ, що обвинувачені і їх оборона намагаються представити, що нападу доконано з мотивів не бандитських, але ідейних, з нака[зу] організації. Залежить їм на том[у], щоби представити себе в світлі кращім, ідейнім. Але для оцінки вчинку обоятне, чи підсудні мали загарбати гроші для організації, чи для себе. Їс можна говорити тут про організацію, бо якщо організація робить такі напади, то робить це своїми людьми, а не такими, що до організації не належали, як ось Качмарський і Штокало. Робить вона це завсіди при помочі досвідчених людей, а не таких „недоварених молокососів", які на крик двох слабих жінок стратили всю відвагу і зрабувавши пару золотих, утікли.

Обвинувачені признавалися до вчинку, тому обвинувачення за злочин з § 190, 192 і 194 умотивоване. Прок. просить трибунал видати свій присуд.

Промову д-ра Старосольського подамо завтра.

ЯПОНІЯ ЗІРВАЛА ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ З КИТАЄМ.

Льондонські часописи подають, що Японія зірвала дипльоматичні взаємини з нанкінським урядом у відповідь на виповідження китайсько-японського трактату з р. 1896. Син Чанг-Тсо-Ліна на жадання Японії зірвав переговори з кит. націоналістичним урядом, але рівночасно телеграфічно завідомив Чанг-Кай-Шека, що злучення Манджурії з Китаєм і утримання миру є його найгорячішим жаданням.

На горі, на Маківці.

Поминки на могилах борців.

Тухля, 22. липня 1928.

Як що року, так і цього літа українська громада попрямувала на Маківку, щоби там поклонитись тлінним останкам тих, що в добі найбільшої безвиглядности клали свої буйні голови за великий ідеал української нації. Формально тією справою цього року займалася місцева філія т-ва охорони воєнних могил. Вона взяла на себе обовязок спопуляризувати цей обхід у повіті та постаратися, щоби нарід з церковними процесіями явився на Маківці. Та фактично головна частина заходів біля організації віддання пошани нашим борцям, як звичайно, припала Львовові. Звідсіля вирушила поважна громада старших і молодших на Маківку. Львів дав до 70 осіб. Крім того львовяни, що перебувають на вакаційному відпочинку вздовж залізничої лінії Львів-Лавочне, приєднувалися до походу. Були й невеличкі гуртки з інших місцевостей, як Станиславів, Рогатин то-що. Зате досить байдужно до поминок на Маківці віднісся Стрий. Крім горстки пластової молоді і трьох-чотирьох старших громадян не можна було запримітити нікого. А вже вершок байдужности виявило Сколе. Крім кількох священиків зі сколівського повіту під проводом пароха Синевідська Вижного о. Левинського, загал громадянства світив... пусткою.

З Тухлі попрямувала громада „прочан" в напрямі Грабівця. Та зараз на мості за Тухлею стрінула нас „мила" несподіванка. Трьох тухольських поліцаїв, означених числами: 121 (десятник або „підпоровник"), 1817 і 1890, замкнуло міст і почало з невідомих причин перевіряти наші легітимації, втягаючи на окремий список тих, що не мали при собі легітимацій. Особливо кривим оком дивилися вони на селян, що в Тухлі прилучилися до нашого походу. Чи це був за „тактичний маневр", важко додуматися. Не знати також чи поліцаї „йшли нам на зустріч" з власної пильности, чи на приказ згори. Це передирання з нами тривало понад пів години. Зовсім природно, що ці поліційські заходи мусіли бути безуспішні. Тоді поліцаї потяглися за нами на Маківку. І тут знову почалися поліційські заходи, щоби перепинити наш похід. Ця приємність стрінула нас у підніжжя гори, а опісля біля могил. Зібралося там понад 500 людей, головним чином львівської інтелігенції й довколичних селян, які самочинно прийшли на поминки. Довго тривали „переговори" з поліцаями, які завзялися не допустити до панахиди. Даремні були переконування, що справа пошанівку борців є справою культури, що навіть найбільші вороги схиляють чола перед тими, що впали за ідею і т. і.

Вкінці поліцаї були примушені уступити. Почалась панахида, яку відправив о. Левинський в асисті чотирьох околичних священиків й о. Горчинського зі Львова. Співав хор пластунів. Після панахиди промовляли о. Левинський, Лев Лепкий (в імени Кр. Т-ва охорони воєнних могил), п-і Соколовська і вкінці Агатон Добрянський. Промовці підносили посвяту і саможертву борців, які клали свої буйні голови з метою: створити традицію, надати реальний зміст нашим змаганням.

Після поминок гуртами подалися ми до Тухлі. Поминки на стрілецьких могилах викликали гарне враження у довколичного населення, загострене крайним обуренням на поведінку поліції.

ЛЬОЙД ДЖОРДЖ ПРО ПАКТ КЕЛЬОГА.

З Льондону повідомляють, що Льойд Джордж виголосив промову на зборах лібералів у Стокфілд, в якій підлав острій критиці пакт Кельога і заявив, що заключення подібних пактів не має жадної ціни, якщо рівночасно не зменшується озброєння, бо в противнім разі пакт стає тільки фарсою, яка може скінчитися трагічно.

Всі українські діти до української школи! Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

По широкому світі.

Югославянські посли у Льондоні, Берліні та Римі візвані королем до Білгороду на нараду в справі урядової кризи.

Мекдоналд знову вибраний головою англійської парлямент. робітничої партії, а Клайнс його заступником.

Хорвати не хотять узяти участи в новім югославянськім кабінеті.

Робітники-соціялісти напали в Будапешті на робітників-фашистів. Є богато ранених і арештованих. Поліція мусіла в обороні стріляти.

Югославянський уряд казав виїхати з Білгороду болгарським еміґрантам.

Опереткова революція в Лізбоні тривала один день. Портуґалія славна із таких „переворотів".

На америк. пароплаві „Венецуеля" збунтувалися моряки. Капітан звернувся через радіо за поміччю: висланий із Сан-Франціско відділ піхоти здушив бунт.

НОВИНКИ

— **Приклад, який повинні наслідувати.** На адресу нашої редакції прислав наш земляк Володимир Квасницький, робітник з Мілюзи 1000 фр., та доручив нам розділити ці гроші на 11 ріжних потреб нашого суспільного життя, зазначених у своїм листі. Пише, що заробляє 1100 фр. місячно, з чого частину посилає на утримання своєї мами, а хотів би дати приклад і іншим землякам, щоби не забували про жертвенність на ріжні громадські цілі.

— **Львівська невесела хроніка.** 15-літній гімназист Бараш мав закохатись у Щавниці так сильно в якійсь румунці, що збожеволів і його мусіли відвезти на Кульпарків. — Молода жінка Сабіна Говяк пробувала отруїтись формаліною.

— **Пожежа.** В Кольбушовій запалася сажа в комині одного жидівського дому. Огонь перекинувся на сусідні доми. Згоріло 17 жидівських домів.

— **Фабрика штучних вогнів вилетіла у повітря.** У Варшаві в фабриці штучних огнів робітник кинув горіючу папіроску на землю, наслідком чого наступив вибух. Часть дому вилетіла у повітря. Під звалищами найшла вогнева сторожа спалені чотири людські тіла: трьох робітників і свояка власника фабрики Творвіцького, який саме перед вибухом прийшов був виплачувати робітникам платню.

— **Контроля аптик** в усьому краю відбудеться на протязі найближчих двох тижнів. Варш. департамент служби здоровля переведе її на численні домагання лікарів.

— **Де пропадали листи.** Коли неодин із мешканців Львова гнівався на своїх знайомих, чому нічого не пишуть, ані ниві знатиме, яка цьому причина. Почтовий урядовець Ян Марціняк украв собі автоматичну торбу, при помочі якої міг витягати з почтових скриньок листи і здирати з них марки. Листи палив, бо не хотів наражувати адресатів на кару почтової доплати.

— **Жертви купелі.** У Комарні, в ріці Верешиці потонуло пять хлопців, підчас купелі. Між ними гімназиста 5-кл. зі Львова Кутміста.

— **Амундсен згинув.** Більша часть шведської ратункової експедиції вертається до Швеції. Розшуки за Амундсеном ще тривають частинно, але нема великої вже надії найти його живим. Летун з „Упланду", що приїхав до Штокгольму висловлює імовірний здогад, що Амундсен не долетів до Медвежих островів, тільки впав до моря. Французький літак, незвичайно легкий і непригожий до боротьби з криґами, не міг би довго вдержати Амундсена на леді або воді.

— **Ріжні вістки.** На данськім морі, біля острову Моен, пішов підчас купелі під воду один чоловік, що був там з пів години; коли його витягнули, він ожив і сказав, що час під водою видався йому, мов чудовий сон. — В Англії на провінції померла відома акторка Еллен Тері в 80 р. — „Цісарева" Зита має вживати ріжних своїх впливів на останки королівських дворів, щоби Мадярщині дозволили вибрати її сина Оттона королем. — В околицях Парижа найшли трупа ограбленої з дорогоцінностей бельгійської співачки Бреліє.

— **Рекорди.** „Красная Газета" пише: Арештували члена комісії, що боролася зі зігнанням плоду — товаришку Осіс, яка сама робила інтереси на зігнанню плоду. — За 6 місяців було у 1928 р. в Німеччині 36 залізничих катастроф. І це в країні великого технічного розвитку! — Один з американських коноводів хотів купити коня „Фельстід", що дістав цього року нагороду на англ. перегонах „Дербі" за півтора міліона дол. Власник відмовився. — За минулий рік число розводів в Америці зросло на 5 проц. більше в порівнанні з попереднім. Пересічно один розвід випадає на 6 подруж. — З Парижа вибрався до Берліна мясник Роберт Арто на візочку, який тягнуть дві... собаки. Так він хоче побити рекорд берлінського візника „залізного Густава", що вибрався у Париж однокінним фиякром. Чому Арто як мясник не запряг коров? — У плавацьких славянських змаганнях, що відбулися у Празі перше місце зайняла Чехословаччина (277 пунктів) друге Югославия (148), третє Польща (124) Коли українці та росіяни не брали участи в цих змаганях то третє і четверте місце належить до югославян і болгарів.

— **Розводи за хабарі.** У Парижі почали дисциплінарне слідство проти ріжних суддів, що зловживали правом даючи легко розводи невдоволеним і багатим парам... за хабарі. Головно користали з цих розводів американці: за рік було 142 таких процесів. Частина урядовців утратить своє становище, частина буде завішена в урядуванні на якийсь час.

— **Учені у Вільгельма II.** Від 3-го до 5-го ц. м. гостили у Вільгельма II. німецькі вчені, які приїхали на його бажання з ріжними викладами. Проф. Бремія з Ляйпцігу викладав про нові розкопки в Халдеї, проф. Гемель з Франкфурту і проф. Ботан і Отто про нові відкриття в ділянці індійської та римської ґеольогії, проф. Форбеніюс про свіжі передісторичні знахідки. Дивно, що між цими викладами нема ніодного політичного, який поміг би кайзерові на вигнанні допомогти до зрозуміння його становища в теперішнім світі. Вільгельм саме цими днями погрожував прилюдно поворотом до Гогенцолернської монархії.

— **Американські доляри в Европі.** Ньюйорський статистичний департамент оголосив дані про подорож американських туристів до ріжних країв в Европі за 1927 р. За минулий рік усі вони залишили в Европі 349 міл., з чого 190 міл. у Франції, 40 міл. в Англії, 31 міл. в Італії, 20 міл. у Німеччині, 10 міл. у Бельгії.

— **Місто євангелистів.** Кілька громад секти баптистів, що живуть у СРСР звернулись до радянського уряду з проханням відступити їм землю на Сибірі, в околиці Забайкалля, де вони хотять вибудувати велике місто. Баптисти самі хотять найти на це гроші і організувати місто по біблійному зразку та заснувати „християнську комуну". Радянський уряд відповів, що на таку контр-революційну комуну не може дати згоди.

— **11 літ між божевільними** просидів проти своєї волі бувш. архівар франц. мін-ства військових справ Жан Лємуан. Його посадила до дому божевільних його власна жінка і нещасливий не в силі був доказати лікарям, що він здоровий і що хоче розвестись. Щойно цього року йому вдалось перевести доказ своєї нормальности. Скромний архівар прийняв від жінки, з якою розвівся скромне відшкодування 25.000 фр. за 11 літ своєї вязниці, дарма, що домагався 100.000 фр.

— **Лев Туркевич,** відомий наш пяніст і диригент диригує в четвер 26. ц. м. в міськім театрі оперою Монюшка „Страшний Двір".

Театри.

Міський великий театр.

24-го г. 7·30 веч. „Фавст" з Ліповською.

Міський „Театр Новин".

24-го г. 8·30 Виступи „Qui pro quo" програма „Типки".

КІНА.

„Палас": Автом за щастям".
„Лев": „Що може жінка".
„Апольо": „Жінка на добу" і „Герой пастука".
„Фатаморґана" „Пригоди на Аляскі".
„Байка". „Прокажена" і „Мусимо мати дити".

Зі спортового життя.

Україна II — Зеніт I. 8:3 (2:2).

Була це заслужена виграна України II, що грала звіцнена кількома грачами з І-ої дружини. Між іншими Труш на середині атаки грав дуже добре. З інших грачів був добрий Бутель І. на брамці і молоденький грач Магоцький на правій помочі. Брамки для України стріляли: Труш 5, Цимбала 1, Воробець 1 і Сич 1.

Публики яких 200 осіб; добрий судця п. Пшибильський.

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

Доводиться до відома української еміграції в Польщі, що в Українській Станиці при м. Каліші приймають до гімназії ім. Т. Шевченка на 1928/29 шкільний рік. До гімназії мають право вступу всі бувші інтерновані армії У. Н. Р. та члени їх родин. Ученики гімназії користуються даровим помешканням у загальних бараках, а в разі можливости й харчовою допомогою. Прохання надсилати на імя директора гімназії (Kalisz, pocztowa skr. 61), зі слідуючими відомостями:

1) Ранг, імя та прізвище.
2) Частина, що в ній служив.
3) Звідки походить.
4) Рік і дата народження.
5) Попередня освіта
6) Які є документи, що стверджують подані відомости.

Навчання в гімназії розпочинають 15. вересня.

Каліш, 16. липня 1928.

В. Андрієвський
директор гімназії.

†

Стефанія з Левинських
Яримовичева
жінка архітекта будівничого

заосмотрена св. Тайнами, померла по довгій а важкій недузі в 54 році життя.

Похорон відбудеться з крипти ОО Бернардинів в середу дня 25. н. м. о год. 2·30 пополудни, на який запрошують горем прибиті

137 1—1 **МУЖ З РІДНЕЮ.**

ОПОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів" Галактіона Чіпки і Ле-Ле: 82 2—2

Зборів,	четвер	26. VII.
Залізці,	пятниця	27. VII.
Тернопіль,	неділя	29. VII.
Збараж,	понеділок	30. VII.
Нове село,	второк	31. VII.

На „Рідну Школу" зложив ВП. Теофіль Баландюк 5 ам. дол. замісць квітів на могилу бл. п. М. Єзерського в першу річницю смерти. — Жертводавцеви складає щиру подяку Головна Управа. 133 1-1

Кружок „Рідної Школи" в Долині, складає отсим щиру подяку своїм землякам в Чікаго, що у вельми невідрадних часах для „Рідної Школи" в Долині, поспішили її з матеріяльною підмогою, складаючи на руки Впов. Пані Марії Хоптикової в Чікаго свої лепти з загальній сумі 112 дол. ам. 5 цент., на яку то суму жертвували: Впов. Тов. ім. Котляревського 8 дол. 5 цент., Пелехович, адвокат 5, Бабій Евстахій 5, Добжанський В. 5, Павлович Михайло 5, Петрик Марія 4, Муляка В. 3, Яворський 2, Трешко, адвокат 2, Клим М. нотар 2, Добжанський В. 2, д-р Бо рук М. 2, Креховецький Іван 2, Бабій Григорій 2, Хоптяк Теодор 2, Гриней Михайло 2, Бігос Францішка 2, Рурка Й. 2, Штень Семен 2, Петрів Микола 2, Гура Микола 1·25, д-р Скегаро — дентист 1, Марущак 1, Пропюк 1, Яворський Йосиф 1, Томин Михайло 1, Швец — аптикар 1, Ткачук Мик ла 1, Качан Осип 1, д-р Гриневецький С. — отаман 1, д-р Сиук І. Е. 1, Волковецький Василь 1, Головчак М. 1, Ясінів І. 1, Ляховський І. 1, Тарнавський Омелян 1, Левтюк Марія і Ізидор 1, Дмитрів І. 1, Микитин Михайло 1, Юндак П. 1, Штеньович Антін 1, Струтинський П. 1, Гук Андрій 1, Дубенський Іван 1, Никипіла Стефан 1, Шефранська Марія 1, Рахвальський Й. 1, Штень Йосиф 1, Штень Корнеля 1, д-р Сіменович 1, Марфінчук 1, д-р Сахон — дентист 1, Сачавський Яків 1, Мікульський Йосиф 1, Гриньків Василь 1, Ковальчук Теодор 1, Каспер 1, Гошовський Михайло 1, Терлецький Станислав 1, Межинський Марян 1, Штеньович Йосиф 1, Коваль Йосиф (Штень) 1, Лабобко 1, А. К. К. (підпис нечиткий) 1, Риза (кравець) 0·50, Мотлюк 0·50, Барабаш Мартин 0·50, Сабор П. 0·50, Гоппа Павло 0·50 Чайковський Йосиф 0·50 Alliance National Bank, Supreme Restaurant 0·50, Іван Кобеляк 0·50, Гавель Марія 0·50, Боднар Дмитро 0·50, Семенів Йосиф 0·50, Гуль Микола 0·50, Тихош Микола 0·50, Сеночко Г. 0·25. — Разом 112 дол. ам. 5 цент. — За Старшину Кружка „Рідної Школи" в Долині: д-р О. Дереш вр., д-р Пачовський Михайло вр., о. Литвин Богдан вр. 132 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

МОДНІ бранзолетки, також іншу біжутерію поручає дешево Домбровскі-Розвашевскі, Львів (Готель Жоржа), Тел. 27—29. 2481 5—?

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх** Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 102-?

КОНЦИПІЄНТА РУТИНОВАНОГО прийме від 1. вересня б. р. канцелярія адвоката д-ра Горбачевського і д-ра Електоровича в Чорткові. 123 3-3

ЗДІБНА кравчиня вийде на провінцію до приватного дому. — Зголошення до Адміністрації під Кравчиня. 134 1—2

ПРИЙМУ на станцію учеників перемиської гімназії. Опіка запевнена, платня приступна. — Близші інформації: С. В. Перемишль, вул. Гродзка ч. 21. п. І 129 1—3

ПРОДАМ АБО ЗАМІНЯЮ РЕАЛЬНІСТЬ В СУДОВІЙ ВИШНИ за реальність в Яворові. — Зголошення почтовий уряд Судова Вишня. 130 1—3

ПОШУКУЄ якоїбудь посади кавалер літ 30, зі середним образованням бухгальтерійним курсом, обізнаний теоретично і практично з рільним і лісним газдівством з довголітною практикою, також біглий технічний рисівник. — Зголошення до Адміністрації під Бухгальтер-рисівник. 131 1—1

ПОШУКУЄТЬСЯ підприємця до покінчення мурованої церкви в Бринцях церковних. Пляни в парохіяльнім уряді. Почта і залізн. стація Вибранівка. Кошта подорожі не звертається. 135 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Почуваємося до милого обовязку отцею дорогою зложити прилюдно щиру подяку лікареви Вп. П. Д-р Львови Фінклеви в Тернополі вулиця Тиха ч. 1. за уміле, дбайливе і цілковите виліченя нашої дволітньої донечки з тяжкої нирковоі недуги. 136 1—2

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.